

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2:50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Igazságos adó és önálló vámterület.

Ugy vagy az, hogy a szegény embernek nincs igazság.

Ezért nyög óriási terhek alatt Magyarország gazda-népe és iparos osztálya egyaránt.

A sok igazságtalanság között, a mi a hazánkban uralkodik, a legnagyobb igazságtalanság a mai adórendszer.

A kincstárnak évenként száz meg száz millió kell. Ennek nagy részét a szegény emberek izzadják ki. A dúsgazdagok aránylag csak annyi adót fizetnek, hogy szinte meg se érzik. A szegény emberektől ellenben sokszor kis földjeiket, jószágaikat, műhely-be- rendezéseiket, sőt párnáikat is elveszik, hogy az adóhátralékot behajthassák. Ezen a súlyos állapotokon segíteni kell!

A kormány is belátta, hogy ez tovább nem tarthat. Ezért készül betervezni a fokozatos adórendszerrel szóló törvényjavaslatot.

Azt azonban előre tudhatjuk, hogy annyit fog érni ez is, mint a tőzsde-adó, a mi szintén csak „nesze semmi, fogd meg jól”.

Ha egy szegény ember 1000 frt évi jövedelem után 15 frt III. osztályu egyenes adót fizet, akkor az a gazdag ember, a kinek 10.000 frt jövedelme van, ne 10-szer 15 frtot, vagyis 150 frtot, hanem fizessen például 40-szer annyit, vagyis 600 forintot. A kinek pedig 20 ezer forint jövedelme van, az ne 2-szer 600 frt, hanem 5-ször annyit, vagyis legalább 3000 frtot fizessen. A kinek meg 50 ezer forint a jövedelme, az adjon adóba legalább is feleannyit, vagyis 25-ezer frtot. Elég neki az uraskodásra a másik 25 ezer frt.

Minél több a jövedelme valakinek, annyszor többszörösen fizesse az adót.

Legyen ez az adókulcs fölfelé egyre nagyobb, így akkor a kis gazdák, kis iparosok, kiskereskedők, kis hivatalnokok és általában a kevésbé tehető

nép a mostaninál annál kevesebb adót fog majd fizetni.

Ilyen fokozatos adórendszerre van szükségünk!

De ez még mind nem elég az adórendszer átalakítására.

A földadót le kell szállítani, hogy a föld értéke nagyobb és a földmives nép terhe kisebb legyen.

A nem egyenes adókat pedig meg kell szüntetni.

Milliókat fizetnek meg a szegény néposztályi fogyasztási adók czimén,

El kell törülni a fogyasztási adókat.

Néhány év előtt a képviselőházban arról tárgyaltak, hogy a fogyasztási adóból befolyt jövedelem maradjon-e tovább is a bécsi közös pénztárban, mint a hogy addig történt, vagy pedig legyen ez tisztán és egyedül Magyarország jövedelme.

És nem volt akkor egy ember se a magyar országgyűlésben, a ki ezt mondta volna:

— A fogyasztási adó se a közös pénztárba, se a magyar kincstárba ne folyjon be. Egyáltalában *ne legyen fogyasztási adó!*

Mert az a legnagyobb igazságtalanság, hogy a cukor, hus, bor, sör és pálinka után is fizessenek adót az emberek.

Hát már a szegény embernek nemcsak a zsebéből, de még a gyomrából is kimarkolászszák az adót.

Végül még egyről kell gondoskodni: arról, hogy a szegény embernek ne lehessen adó, vagy akár más tartozás fejében *mindenét* elérverezni.

A mi az élet fentartására föltétlenül szükséges, attól megrabolni ne lehessen senkit. Mert különben az életétől rabolják meg.

Meg kell állapítani, hogy hány hold föld szükséges elkerülhetetlenül a földmives ember családjának a megélhetésére. Erre a földre aztán a végrehajtó még oldott sarukkal se tehesse piszkos lábait.

Az iparosembernek pedig üzleti föl-

szerezését ne legyen szabad lefoglalni. Mert a szerszáma az ő élete.

Igy kell megteremteni *a szegény emberek hitbizományát!*

Ilyen adórendszerrel lehet csak egyedül jólétet szerezni a nép számára.

Az igazságos adórendszer mellett meg kell alkotnunk végre *az önálló vámterületet.* Ez is a legszükségesebb napi kérdések közé tartozik.

Az önálló vámterület már a nemzeti önállóságnak is hatalmas bástyája lesz.

De biztosítéka lesz ez a magyar nép anyagi felvirágzásának is.

Az önálló vámterület értéke is attól függ, hogyan csinálják meg.

Egyrészt az idegen iparcikkek ellenében jó magas védvámokat kell alkotni, hogy idegen munka ne jöhessen be Magyarországra. Így majd lesz magyar ipar és lesz gazdag magyar iparos osztály. Másrészt az idegen gazdasági termékek, főként az amerikai és román buza ellen is magas vámdíjakat kell megállapítani. Így aztán a börze az idegen buzával nem bírja oly könnyen leszállítani a magyar buza árát.

Ha ilyen önálló vámterületet fog emelni az ország, akkor a magyar gazdák helyzete is egyszerre kedvezőbb lesz.

A magyar ipar fejlődésével a magyar iparosság és ezzel a nemzet minden rétege vagyonosodni fog. Gazdasági termékeink tehát nagyobb mennyiségben fognak a hazában elkeln.

A külföldre való szállítást pedig nem fogja korlátozni, vagy csökkenteni az önálló vámterületet.

Ausztriában azzal fenyegetőznek, hogy ha majd önálló vámterületet csinálunk, akkor azért, a miért utját vágjuk az osztrák ipartermékek hazánkba való beözönléseinek, ők meg a mi gazdasági termékeinket utasítják vissza.

Üres fenyegetés!

Mi csinálhatunk és csinálunk is nagy magyar ipart. De ők nyerstermelők nem lehetnek, nem is lesznek oly mértékben, hogy az nekik elég legyen.

Óriási választék futó és nagy **szőnyegekben**, gyapju- és csipke **függönyökben**. **Paplanok, flanel-takarók** és **lópokrócok**. Szepességi **vászon- és asztalneműek**. **Ujdonságok női divatkelmékben**. Legujabb mosó angol **blous-bársony**.

Barta Jenő

női divat-, vászon- és szőnyegáruházában
MISKOLCZ, Széchenyi-u.

Ipart lehet nálunk teremteni magyar karral és magyar pénzzel. De mezőgazdaságot Ausztriában azon a kopár cseh-morva osztrák földön még Luéger sem, de még az osztrák generálisok sem termelnek. Mert a sziklából is csak vizet birt fakasztani Áron vesszeje, de viruló mezőt nem tudott varázsolni.

Ezért az önálló vámterülettől csak azok a milliókkal rendelkező magyar nagybirtokosok félnek, a kik azt hiszik, hogy az *udvari érdeknek* szolgálnak azal, hogy ha a közös vámterület mellett állanak.

Ezeknek a nagy uraknak az igazságos, fokozatos adórendszer sem kell és semmi olyan újítás, a mit a magyar nép javát szolgálná.

Hanem azért, ha majd mielőbb szorul a kapeza, engednek ők is. Mert kűtönben eszökbe jut Petőfi verse, mely szerint majd egyéb fog szorulni: „Új divatos nyakravaló . . . !”

Testi fenyíték az iskolában.

Pár hete lehet már, hogy a magyar lapokat élénken foglalkoztatja az iskolai fegyelem kérdése s a széles mederben folyó vita sehogysem akar véget érni. Nem csoda, hisz a tanítótestületeket mélyen sértette az utólag visszavitt, de általánosságban a közönség közé dobott „*tanbetyár*” kifejezés. Másrészt a tollháboru felidézői folyton újabb meg újabb olajat öntenek a szenvedélynek úgy is magasan lobogó lángjaira, hisz Tóth Béla mult vasárnapi tárczájában azt állítja, hogy a mármarosai böcher tanítók vadállati gyermekinzása a magyar tanítók közt is általános (!). Legújabb pedig a „Pesti Hirlap”, állítólag szülőktől eredő leveleiben, már nem is a gyermekkel, de a szülőkkal akarja megveretni a tanítókat. Igazán épületes állapotok! El lehetünk tehát készülve ta-

nítványok, tanítók és szülők kölesönös tettegeskedésére. És köszönhetjük ezeket a dicső állapotokat *Kenedi Géza*, *Tóth Béla* és *Kozma Andor* uraknak, kik szorult helyzetükben már a közönséget akarják ráuszítani az őket sarokba szorító tanítókra. Ugy kell nekik, miért lettek tanítók, miért nem főispánok? Avagy csuszó-mászó udvari poéták! Ilyen helyzetekben könnyű soha el nem veszíteni a minden földi dologhoz szükséges hidegvért s lám Kozma és Tóth urak, daczára a tanítókéval össze nem hasonlítható előnyös helyzetüket, már is idegesek. Rosz tanbetyár vált volna belőlük, örvendjenek, hogy erre a pályára nem léptek, mert ha tanítók lesznek, — mely állás ezerszer nagyobb türelmet igényel, mint a papiron való tárgyalásos vitatkozás — bizonyosan elesapják őket a testi fegyelem tuhájtásáért. Neveltséges, ha valaki fogait csikorgatva, öklét összeszorítva predikációkat tart az önuralomról. Tóth Béla ur pedig most ilyen kaczagató látvánnyal szolgál a közönségnek.

Hagyjuk azonban e küzdelemnek áldatlan és meddő személyi részét s térjünk át a tárgyi oldalra. Az a kérdés: szabad-e testi fenyítéket alkalmazni az iskolában? Igenis szabad, hisz törvény van, mely ezt megengedi. S tekintettel arra, hogy az iskolába járó gyermekek a legkülömbözőbb miveltégű családokból kerülnek ki, teljes lehetetlen a fegyelemnek ezt a nemét, legalább fiugyermekkel szemben, nagy ritkán igénybe nem venni. Ne feledjük, hogy nemcsak a mivelt uri családok gyermekei járnak iskolába, de oly szüléké is, kik elkényeztették az egyetlen, a család bálványát, ki tehát azt hiszi, hogy neki az iskolában is minden szabad, következőleg lépten-nyomon zavarja a fegyelmet s veszélyezteti a tanítás eredményét. Már pedig „fegyelem nélküli iskola: malom viz nélkül”. Hallott-e Tóth Béla ur valamit

a javító intézetekről? Ha járt is bennük, tudhatja, hogy ott 10—12 éves fiuk is vannak, kiket a népiskolából visznek oda s kik már ebben a korban loptak, sőt gyilkoltak is. Nevelik őket a javító intézetben s a nevelésnek két eszköze marad fenn ott a szerencsétlenek számára: a munka és szigor. Igen, a szigor, mely nem retten vissza a testi fenyítéktől sem, mert tudja, hogy e romlott lelkekre egyelőre csak a legalacsonyabb és legutolsó fegyelmi eszközzel, a félelemmel lehet hatni. Később, javulás esetén, elismerés járul a munkához, de a szigor és munka nem szünetel s végre is a testnek munkához való fegyelmezése megszüli a lélek fegyelmét. Innen van, hogy akárhány elzüllött fiatal élet megjavulva kerül ki ez intézetekből. Nos, mi juttatta e fiatal existenciákat javító intézetbe? A fegyelem és helyes nevelés hiánya. S nem jogos az ilyenekkel szemben már a népiskolában a testi fenyíték, mikor sokszor maguk a szülék kérik meg a tanítót, hogy ne kimélje esetleg a nádveszszőt, mert otthon nem bírnak a fiuval? Nem hallott-e Tóth Béla ur olyan gyerekekről, kik az anyjukhoz dobták a kést? stb. Mint ujságíró, eleget olvashat a lapokban elvetemült, megromlott gyerekekről. Hát ezekkel szemben sem akarja elismerni a testi fenyíték jogosultságát? Ugyan ne bolondozzon kérem!

Hanem az ilyen esetek hála istennek kivételek, a miből önként következik, hogy a testi fenyítéket *csak nagy ritkán, kivételes esetekben lehet sikerrel alkalmazni*. Olyan az, mint a paprika: ha sok, teljesen elrontja a levest. Pofozás, rugás és brutális bánásmód védelmére természetesen nem leszünk kaphatók, sőt az ilyeneket leghatározottabban elítéljük. Elvégre is, a ki mást akar fegyelmezni, első sorban fegyelmezze önmagát; hisz mint fent említettük, a fegye-

TÁRCZA.

Szerelem.

— A „Szabadság” eredeti tárczija. —
Írta: *Dr. Frigyes (Sey-Görf.)*

S 18** tavasz első napja.

Kedves Gabi!

.
.
. S tudod, mi a szerelem? Lemondani mindenről, min egykor csüggél; kiszakítani szivedből mindent, mi azt egykor eltölté, még emlékeidet is; bucsut venni az élet örömeitől; elhagyni pályádat, melyen egy cél után haladtál; oda vetni nevedet, szivedet, a dicsőséget, az egész világot egy asszonyért; s midőn végre jövendődöt egy pillanatért, a világot egy szívért, hitednek minden szent ígét egy halk igenért oda adád: látni, hogy csalódtál. Ez a szerelem.
Ez az én szerelmem . . . !

De hiszen, te ismered rózsapiros hajnalától korom fekete éjszakájáig, mely után nap nem virradt, nem is fog virradni soha, többé soha! A vakító fényből áthatlan sötétbe merültem alá. — És mennyire szerettem!

Csak őt. Senkit és semmit kivüle ezen a nagy világon. Nem szülőimet, kiknek egyetlen fia és öröme valék, kik miatta ki tagadtak és kiket miattam a bánat ölt meg. Most nyugosznak, míg én virrasztok, virrasztok egész hátralevő életemben, mely egy hosszú, hosszú éjszaka. Nem szerettem testvéreimet, mindkettő boldog menyasszony volt és vőlegényük elhagyta őket miattam. A becstelenség! . . Alice és Dóra eltűntek azután. Nem is kutattam őket. Minek is? Hogy velem együtt ők is virrasszanak? Tán meghaltak? Bár úgy volna! A boldogok! — Nem szerettem barátomat. Nem téged, ki igaz hű barátom voltál, míg én az ellenkezőt hittem; hiszen te is ellene voltál! — Nem szerettem önönmagamat, nem szerettem nevedet, melynek becsületes viselésében szegény apám megöszült, melyben szive megrepedt; nem tiszteltem nevedet, — neki adtam. Nem szerettem pályámat, melyért addig rajongtam; hogy kész orvos legyek, utolsó szigorlatom hiányzott csak. Nem tettem le, mert Horona irtózott az orvosoktól, kik a legrutabb betegségeket kénytelenek tenyerükön hordani. Oh! oly jó, érző szive volt neki! Nemde emlékszel, hogy sirhatott, mikor vadászatról beszéltünk neki? A sze-

gény, szegény állatkák, mennyire sajnálta őket, kik az emberek kegyetlen szeszélye ellen nem tehetnek semmit!

Oh, jó volt ő nagyon. Szerettük őt mindnyájan. És ki ne szeretne volna azokat a szép, nagy nedves szemeket!? Ki ne vágyott volna annak a kedves eper-ajknak egy csókja után, ha mindjárt életébe került volna is!? Ki képzelt gömbölyü karjai ölelésénél nagyobb gyönyört!? és bírásaért az ördögnek ki ne kínálta volna lelkét!? Mind szerettük, imádtuk, istenítettük őt, de ő csak — engem szeretett. Oh, egek! Oh, gyönyörűség! A mennynek hatványozott fogalma! —

Csak te nem szeretted őt. Mint gyűlöttelek azért! Daemonomnak, veszemnek, erkölcsi és phisikai tönkőmnék nevezted őt; hogy óvakodjam tőle, mert „befon”. Nemes, jó barátom, meg fogod-e valamikor bocsájtani, hogy mindezekért haragudtam reád? — Szegény szülőim ijedezve tiltakoztak a házasság ellen, oly szülők gyermekét soha el nem ismerik leányuknak. Jó. Tehát őket is gyűlölni fogom. — Elhagyni az én imádot Nórám, mert szülői a társadalmon kívül állanak, oly foglalkozásuk van, melyet meg kell vetni. Nem, soha! és ha az egész világ ellen kellene küzdenem! El-

lem legutolsó, legmegalázóbb neme a testi fenyték, a megfélemlítés. A ki lépten-nyomon ezt az eszközt alkalmazza, az nem született tanítónak, hisz még az állatot is elvadítja, rossz ösztöneit felébreszti a durva bántalom és kezezzé teszi a szelid, jó bánásmód. Ritka eset az, hogy egy tanító, ki szerető szívet visz az iskolába, ki kötelességét nemesen fogja fel, a szeretet eszközeivel is ne boldogulna. Nem, a ki szeretet eszközeivel nem tud fegyelmezni, az a megfélemlítéssel czélt nem ér soha. Ne csodáljuk, kevés tanító és tanár van, kit néha el nem kap az indulat s ki ilyen helyzetben alkalmazza elhamarkodva a testi fenytéket. A pálya nehézsége menti, de nem igazolja az ilyeneket, s ha az illetőnek igazán nemes lelke van s mindég érezi tettének önmagára is lealázó voltát. Annyi bizonyos, hogy a testi fenytéket soha sem szabad rögtön alkalmazni, már csak azért sem, nehogy az első felhevülés hatása alatt a kellő mértéket átlépje. Szülői bejegyzés, vagy testületi határozat mellett kellene ezt alkalmazni, már csak azért is, hogy a tanító fedezve legyen. Nemtudásért testi fenytéket alkalmazni természetesen soha sem volna megengedhető.

Jaj annak a tanítónak, ki e nehéz pályára utavalóul emberszeretetet nem visz magával, mert annak örökös gyötrelém lesz az élete. A szeretet az egyetlen, a mit a nevelésben nem pótolhat semmi. Szerető szívet nevelni a gyermekbe a tanító legnemesebb és leghálásabb feladata, hisz a kinek ilyen szíve nincs, nem érti és nem is igyekszik tetteiben megközelíteni Krisztus urunkat. Neveljétek szeretetet az ifju szívekbe: haza és emberszeretetet, de fegyelmezzük őket munkaszeretetre is, mert ki ez utóbbi tulajdonság nélkül lép ki ez életbe, elveszett, terhet képző tagja lesz a társadalomnak. Tudvalévöleg a világra

hagyni szegényt szülői miatt! Megfoghatlan gondolat! — Esküvömre nem jöttél el, de igenis elmentél apám, anyám temetésére én helyettem is. Két hugom, szegény, eltűnt, tehát én lettem szülőim általános örököse. Már nem kellett pártitúrákat másolnom, hideg szobában laknom szeretett feleségemmel, már nem volt szükség napokig elmaradnom drága, szép Nórámtól, hogy keresetem legyen. Azelőtt szűken voltunk, már most bőségben élünk, volt miből; van ott, a hol meg nem iszszák és szegény, jó apám nem itta meg, hadd igyék majd annál többet a fia!

Boldog voltam. Az ég még tetőzte boldogságomat: nőm egy kis angyallal, még pedig fiangyallal ajándékozott meg.

Oh! holtesteken és boldogtalanokon épült boldogság! . . .

Most két hónapja örökség végett B. ben jártam. Mikor hazajöttem, nőm helyeit egy levelet találtam iróasztalomon. Elhagyott . . . Nem szeretett soha . . . Csak azért lett feleségem, mert biztosra vette az örökséget . . . Elhagyott, megszökött, magával vivé összes készpénzkészletemet Z. vel, kit már leány kora óta szeret . . . (Emlékszel Z. re, kit szegény jogász korában mindig

csakis a munkás emberek hasznosak. A kiról pedig, mint Tóth Béla urról. beigazolást nyert, hogy az ablaka alatt lármázó iskolás fiuknak bottal rott neki, az legokosabban teszi, ha saját házának üvegfedele tudatában nem dobál kövel. Mi lenne Tóth urból, ha egy iskola méhkasába kerülne, mikor az utcán csupán egy alkalomból se tudta túrni el a zsivajt, ha állandóan iskolában élne? Belőle lenne csak igazi tanbetyár s hiszem istenemet, hogy minden nagy tudománya daczára több ütletet, mint tudományt vinnének haza az iskolájából a fiuk. Példáját adná a minden lépten-nyomon felinduló olyan tanárnak, kinek ideggyógyintézetben és nem a tanteemben a helye. Rajta csakugyan beteljesednék, mire a „Pesti Hirlap“ apokrif leveleiben néhány bolond biztatja a szüléket: alkalom adatán alaposan elvernék.

A jólét és a nyomor.

Hófehér palástban, napsugaras arczczal jár az egyik. Derüt, tisztaságot terjeszt mindenfelé. Hol ez honol, ott többnyire vidám vagy legalább is nyugodt tekintettel jön-megy a háziasszony. Ha gyermekei vannak, azok vidoran kaczagva futkosnak, játszanak s a midőn hazajön az apa, a férj, nagy öröm, melylyel fogadják, őt is örömmel, boldogsággal töltik el.

Ha a *viszály*, az *elégedetlenség* szellemei be-befurakodnak is olykor ily helyre, sok időre még sem üthetnek ott tanyát, mert a *jólét* számtalan fegyverrel rendelkezik kiüzésökre. S ha kiváló esetekben nem használja a házasfeleket szépen, csendesesen s nem egy módot nyújt hozzá, hogy ki ki a maga útján boldogulhasson s gyermeinek is biztos jövőt alapithassanak.

Hol a *jólét* honol, ott a *betegség* sem oly gyakori vendég. Azaz, hogy eljön biz

penzzel segélyeztem?) . . . A — gyermek atyja is . . .

De hagyjuk ezeket. Ha fájdalmamról akarnék szólni, betű helyett könyvet látnál e papiron. Képzeld csak, én imádtam ezt az asszonyt! Sirtam, zokogtam utána, mint a gyermek, ki érzi, hogy igaztalanul büntetik. Fájt, te Gabi, fájt oly borzasztóan, oly nagyon . . .!

Kedves barátom, édes jó Gabikám, meg bocsátsz-e, hogy jobban nem ismertelek?!

Elhagyott ő, kiért megöltem apámat, anyámat, testvéreimet, csak — őt nem öltem meg.

Elhagyott ő, kiért lemondtam mindentről, mindentről, kit felemeltem a hinárból magamhoz.

Oh, sötét, világtalan éjszaka! . . .

Igazatok volt: *apja lánya*. Ki hitte volna! Csak te sejtetted.

Csalódtam . . .

De még most is szeretem . . .! Szeretem? . . . Mi is a szerelem? . . .

Bocsásd meg, kedvesem, ha a soraimmal untatlak, vig aerából nyomott hangulatba viszlek, de nem jöhet temetőből vidám dal.

Ölel gyászos barátod

Radványi Feri.

oda is, de nem mindig jut be a szobába, mert a jólét már a kopogtatásánál eléje ugrik, birokrá kél vele s győztesen kerül ki a viadalból. Ha aztán olykor még is a *betegség* lett a győztes s tanyát üt a háznál, a *jólét* akkor is segítségül van. Enyhíti a beteg fájdalmát, mert minden eszközzel rendelkezik, hogy azt megtehesse. Sőt enyhíti a haldokló kinjait is, nemcsak ugyanez eszközökkel, hanem azzal is, hogy elhozza a résztvevő jó barátokat, kiknek jelenléte pillanatokra el-elfeledteti a haldoklóval a fájdalmat. S ha kiszenvedett, utódjai szintén nem érzik oly nagy mértékben s oly soká a bánatot, mert a *jólét* ezekhez is elhozza gyakorta a jó barátokat, a kik vigasztalják, szórakoztatják őket s módot nyújt egyszersmind arra, hogy messzebb tájakon még inkább feltalálják a lelki, sőt a mellett a testi üdülést is.

A *jólét* nyomában a *bűn* szelleme sem jár oly gyakran, mint a *nyomor* oldalán. S ha elő-előtünik is, itt csak igen ritkán mutatkozik mez nélkül, közmegebotránkozásra, nem úgy, mint amott. Hanem magára ránt egy darabot a *jólét* hófehér, fényes lepléből s azzal úgy elkápráztatja az őt már-már észrevetők szemét, hogy azok önkénytelenül behunyva azt, kételkedve állnak tovább. Hátha nem is a *bűn* volt az, a mit ott láttak? s létrehozóját bántatlanul hagyják tovább menni.

* * *

Szennyes rongyokba burkolva, sötét, morgorva arczczal jár a *nyomor*. Nedves pinczeszobákban, rozzant kunyhókban található leginkább, a hol sötétséget, bűzhödt levegőt terjeszt széjjel, mely elveszi az életerőt a nagytól s nem hagyja azt kifejlődni a gyermekekben. Sárga, beesett arczczal, kedvetlenül jár a *nyomor* otthonában nagy és kicsiny. A házastársak bár szeretetből keltek egybe, a folyton köztük levő rém hatása alatt egészen kivetkőznek természetükből. Gorombákká, durvákká válnak egymás irányában s beköltözik hozzájuk állandó laktársuk: a *viszály* undok szelleme, mely mérget lehel saját lelkeikbe s mérget lehel gyermekeikébe is. Mert a mint a kisebb-szerű indulat szüli a *viszályt*; akként ered a *viszályból* fokosatosan a minél nagyobb indulat s végül a féktelen düh, mely rombol és pusztít mindent, a mi eléje kerül, legyen az tárgy vagy ember. S így keletkeznek a *nyomor* fészkeiben a mindennapos verekedés, sőt a gyakori *gyilkosságok*. Mintha nem eleget járna köztök, különösen gyermekeik közt a *halál* amugy is.

Édes testvérét, a *betegséget* minduntalan el-el küldi e penészes sötét szobákba, hol a *betegség* oly jól érzi magát. Odaül egy kis sápadt gyermek ágyához, s mivel azon családoktól, hol a *jólét* útját állja, nem szedhet oly sok zsákmányt bátyja részére; tehát innen hordja azokat halom számra.

A *nyomor* tehetetlenül nézi a *betegség* rombolását. Nem hozhat a kis áldozatnak enyhítő gyógyszert, de még csak puha párnára sem fektetheti vergődő kis testét. Ott kell, hogy hagyja kinlődni hosszasan, hosszasan s a midőn szegényke végre lehunja szemeit, az anya kinját sem enyhítheti résztvevő barátokkal, hiába sikoltoz, hiába tép haját. Még férje nincs mellette. Az nehéz munkát végez kora hajnal óta. Pedig mily

jól esnék most ráborulni és kisírni magát mellette. A közös fájdalom ismét egybeforrasztja a sziveket, melyet csak a nyomor tett egymás iránt oly keménynyé. De a férj csak késő este tér meg. Az egész napi súlyos munkától s hidegtől kimerülten és megdermedve, nyit ajtót, s amint tudatára jön a helyzetnek, a neje iránti nyomorszülte keményszüviségében, őt átkozza a gyermek haláláért s résztvevő szavak helyett szitkokkal illeti.

S a szegény asszony, kinek a *nyomor* a kísérője, nem utazhatik semerre bánata és durva férje elől. Legfeljebb a folyónak veheti útját, hogy eltemesse ott magát fájdalomával együtt.

S a *bűn* nemcsak a már említett gyilkosság alakjában jár a *nyomor* helyein; hanem százféleképpen s többnyire mez nélkül, el nem takarva, miáltal bárha sokkal hamarabb felfedezheti is az *igazság* újító Isten-asszonya, mégis akadálytalanul terjesztheti magából tovább a fertőző kóroanyagokat.

Ime a *jólét* és *nyomor* képei!

Oh ti, kiknek a *jólét* állandó társatok s kik az ő napsugaras arcának folytonos derűjében a töletek oly távoljáró *nyomort* csak ködkép gyanánt látjátok s így valódi fogalmat nem is alkothattok róla, szálljatok le minél gyakrabban derűs otthonotokból a *nyomor* tájaira! Nézzétek azt meg közelről! S ha láttára borzadály futja át tagjaitokat, mely szivetek hurját rezgésbe hozza, siesetek a *jólétnek* rátok ömlő sugaraiból *önkezűleg, közvetítők nélkül* irányozni egyet-egyét a *nyomor* e fészkeibe. A bennök lakók áldó fohászt küldenek majd érettek az Ég urához, ki meghallgatja azt s jutalmat ad siron innen, siron tul.

Nyilatkozat.

A „Szabadság“ szerdai számában „Szegyeljék magukat!“ czim alatt egy cikk látott napvilágot, mely ellenünk és igen számos hitsorsosunk ellen irányul. A cikk bennünket hazaelenes merénylettel vádol, azt mondja rólunk, hogy száműzzük a magyar szót és ily tenorban bélyegez meg oldalokon át.

Nyilvánvaló, hogy a „Szabadság“ e cikke, mely valami „szavahihető tekintélyes uri ember“ információján alapul, elejétől végig minden alapot nélkülöz. Sem alólírottak, sem senki a miskolczi zsidóságból nem küzd a magyar nyelv ellen. A dolog, a miről itt szó van, merőben egyházi természetű, melyet nem lehet a hazafiság és a magyar nyelv templomi használatával összezavarni, mint teszik azok, kik reánk hitbeli meggyőződésünkre, jogtalan pressiót akarnak gyakorolni.

Mindenekelőtt megjegyezzük, hogy az, hogy ki tartson az építés alatt lévő Palóczy-utcai templomunkban majdan hitszónoklatot, hivatalosan még nem is tárgyalatott. Miért vádol tehát a „Szabadság“ bennünket, minket, akik törzsgyökeres magyar hazafiak vagyunk, akiknek már ősapjuk is magyar volt és kik vagyunk legalább is oly hazafiak, mint a „Szabadság“ „szavahihető uri embere“.

A kérdés, a miről beszélgetés történt, merőben csak az, hogy mi a miskolczi zsidó-

hitközség jelenlegi hitszónokát illetékesnek és jogosultnak, sem megválasztása előtt, sem ma nem tartjuk arra, hogy egy aut. ort. izr. hitközségben — a minő a törvény értelmében ma a miskolczi — hitszónoklatot tartson. Nem tartottunk és nem tartjuk azért, mert ő nem bir azon minősítéssel, melyet a felsőbb helyen jóváhagyott szabályok követelnek.

Hisz főtisztelendő *Rosenfeld* Májer főrabbi urat, valahányszor *magyarul* beszélt, mi mindnyájan a legnagyobb hívői buzgósággal hallgattuk meg. Bizonyosság ez a mellett, hogy mi nem ellenségei, hanem hű pártolói vagyunk a magyar szónak, csak illetékes és jogosult egyházi férfi ajkáról hangozzék el.

Vajjon mit szólna a „Szabadság“, ha p. o. az ev. ref. templomban akarna hitszónoklatot tartani oly egyén, ki nem bir azon kvalifikációval, melyet egyházi törvényeik megszabnak? Lehetne-e ezért a hazafiatlanság súlyos vádját emelni azok ellen, kik nem akarják bebocsátani az illetéktelen egyént?!

Igenis mi és nagy számban levő hitsorsosaink a leghatározottabban ellenezzük azt, hogy egyházi minősítéssel nem bíró és így hitbeli meggyőződésünket mélyen sértő funkcionáriusok végezzenek egyházi teendőket.

S már akkor, midőn a hitszónok megválasztásának ügye a főispán ur Ö méltóságának elnöklété alatt tárgyalatott, az illetékes urak magok is konstatálták, hogy a jelenlegi hitszónok nem bir azon minősítéssel, melyet a hitközségre érvényes egyházi szabályok megszabnak és már akkor is azzal igyekezett az alispán ur megnyugtanni, hogy a megválasztandó hitszónok záros határidőn belül megfogja szerezni a minősítést, a mi azonban tudomásunk szerint a lefolyt idő alatt *meg nem történt*.

Nem arról van tehát szó, hogy ellenezzük a magyar szót, mely apáinknak, nekünk és gyermekeinknek anyanyelve. Mi hivatalosan, írásban és élőszóval, minden illetékes tényező előtt, kezdve a vallás- és közoktatásügyi minisztertől lefelé, több ízben kijelentettük, hogy épen mi kívánjuk az egyházi szószéken is a magyar szót, hisz mi is hozzájárultunk évek sora óta ahhoz, hogy hitközségünk a magyar hitszónok költségeit előirányzatba vegye, és mi csupán azt követeltük és követeljük, hogy oly lelkész hirdesse magyarul Isten igéit, ki erre alapszabályainak és egyházi szabályzataink szerint jogosult.

A mi végül azt illeti, hogy a hitszónok beszédeit tüntetőleg nem hallgatják avagy őt esketések és gyászszertartásoknál igénybe nem veszik, legyen meggyőződve a „Szabadság“, hogy ez bizonyára nem a miskolczi zsidóság hazafiságán mulik, hanem az ilyesmi függ valamely egyházférfin népszerű avagy népszerűtlen voltától.

Ennyit az igazság érdekében. Arra, amit egyebekben mond a „Szabadság“ nem reflektálunk. Legyen meggyőződve a „Szabadság“, hogy mindenképen, nyelvben és érületben legalább is vagyunk oly jó fiai a hazának, mint az a „szavahihető tekintélyes uri ember“, kitől információit szerezte.

Princz Jakab

Fürth Jónás

Tudomásul vesszük a fentebbi nyilatkozatot; bár az a mi állításainkat nem czáfolja meg, aggodalmainkat nem ósztatja el. Mi a nyilatkozó uraktól nem mellveregetést vártunk; nem azt kívántuk tőlük hallani, hogy ők és társaik milyen jó hazafiak és hogy ők mennyire óhajtsák templomukban a magyar szót. Ezeket az elcsépeelt frázisokat igen jól ismerjük. Sokszor hallottuk már a tisztelt uraktól. Ezek azonban mindig csak frázisok maradtak, mert a mikor aztán tette került a dolog, ezek a jó urak mindig a szóban forgó hitszónok reverendájába kapaszkodtak s a reverenda alá rejtették a magyar szó elleni gyűlölségüket. Most is dr. *Spira* Salamon hitszónok reverendáját tartva rukkolnak elő s azt kiabálják: Magyar szó kell nekünk, ámde őt nem akarjuk hallgatni, mert nincs kellő kvalifikációja. No ez különös! Az egyik orthodox templomban van kvalifikáció, a másikban nincs! Hát a *németnyelvű szónoklathoz van kellő kvalifikációja?* . . .

Miért hallgatják meg akkor, ha *németül beszél?* . . . No de még ezeket is mind elhinnők, ha nem állana előttünk *Büchler* csongrádi rabbi példája. Ez a jeles rabbi *éppen azzal a kvalifikációval* birt, a melyet Princz urék kívánnak. S a mikor megválasztották miskolczi hitszónoknak, megijedtek, mert már ő ellene nem alkalmazhatták megszokott kifogásaikat. Mit cselekedtek tehát? Fenyegető levelet irtak hozzá s elriasztották Miskolcztól.

Nekünk mindegy, akár dr. *Spira* Salamon, akár más hitszónok hirdeti a zsidó templomban az isten igéjét, csak azt akarjuk, hogy *magyar nyelven* és ne német nyelven hirdesse. Mi személyek ellen nem harcolunk, hanem igenis harcolunk édes hazai nyelvünk érdekében. Éppen azért azt vártuk volna a nyilatkozó uraktól, ha ők üres szölamok helyett így nyilatkoznak: Mi alulírottak, hitsorsosaink nevében is ezennel ünnepélyesen kijelentjük, hogy a most épülő templomban magyar szót akarunk hallani, ennek megvalósítására minden erőnkkel törekedni fogunk. Fölkérjük *Rosenfeld* Máyer főrabbi urat, hogy abban a templomban magyar hitszónoklatot tartson. Stb. stb.

Lehet különben, hogy a nyilatkozó uraknak és társaiknak szintén ez az akaratuk, csak nem fejezték ki magukat ilyen határozott formában. Addig tehát, a mig az új templom fölépül, mi is várakozó álláspontot foglalunk el s ha abban a templomban bárkinek az ajkáról is megcsendül a magyar nyelv, mi leszünk az elsők, a kik Princz urék előtt kalapot emelünk. Szerk.

Városi és megyei ügyek.

— **Megei közgyűlés.** Csütörtökön, e hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott Borsodvármegye törvényhatósága. Báró *Vay* Elemér főispán nagyon kevés bizottsági tagot üdvözölhetett a székház nagytermében, amely csak úgy kongott az ürességtől. A tanácskozásra kitűzött tárgyak minden vita nélkül elintéztettek.

Napirend előttebejelentette báró *Vay* Elemér főispán, hogy *Zsóry* Lajos sajszentspéteri szolgabíró a kihágási ügyekben való bíraskodásra fölhatalmazta sőt az eskü letételére utasította.

A törvényhatósági utak építési, kezelési és fentartási kiadásairól, valamint bevételeiről szóló 1901., 1902. évi költségvetést a közgyűlés az állandó választmány véleménye alapján változatlanul elfogadta.

Az esküdtbírókokról szóló 1887. évi 33. t. cz. 18. §-a értelmében megalakítandó bizottságba beválasztotta: Bizony Ákos, Darvas András, Kaffka Ignác, Jekkefalussy Andor, Koos Soma, Lichtenstein József, Lévy József, Orczy Gyula, Dr. Sugár Gyula, Porcs János, Rácz György, Soltész Albert bizottsági tagokat.

A m. kir. belügyminiszterium leiratára, melyben a kórház építési és berendezési költségeire felvett kölcsön kamatainak visszatérítését a betegápolási alap felhasználásával nem engedélyezi — a minisztériumhoz felíratot intéz a törvényhatóság — melyben hivatkozással a törvényre — a betegápolási alap maradvány tőkéjét berendezési költségekre felhasználni, s erre az engedélyt megadni kérelmezi.

A cselédtörvény alapján eljáró elsőfokú hatóságokról és cselédek nyilvántartásáról alkotott vármegyei szabályrendelet a belügyminisztérium leiratához képest a szabályrendelet 4. és 8. §-ok módosítása és átdolgozása után felterjesztetni rendeltett.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium rendelete a mezőcsáth-nyéki helyi érdekű vasút segélyezésére Nemes-Bikk, Heő Csaba, Heő-Papi és Heő-Szalonta községek által megszavazott törzsrészevényekre vonatkozó községi határozatoknak felülvizsgálása tárgyában, tudomásul vétetett.

Temesvár szab. kir. városnak az ottani siketnéma intézet segélyezése iránti átirata kellő alap hiányában figyelembe nem vétetett.

Az alispán jelentése a vármegye tulajdonát képező Miskolcz Deák-utcai bérház kijavítása tárgyában jóváhagyólag vétetett tudomásul. Hasonlóan jóváhagyó tudomásul vétetett a vármegye házi és vármegyei gyámpénztárnál folyó évi szeptember hó 28-án megtartott vértalan vizsgálatok ügyében, továbbá a megyei árvák és gondnokoltak létszámáról és a vármegyei közgyám ügyforgalmáról a folyó év harmadik negyedére vonatkozó jelentések.

Miskolcz város képviselő testületének határozata a város nevének továbbra is „Miskolcz“-ra megállapítása ügyében tudomásul szolgált.

Több községet érdeklő elintézése után a közgyűlés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** *Zelenka Pál*, a tiszai ág. ev. egyházkerület püspöke Budapesten időzik és részt vesz az ág. ev. egyetemes konvent ülésein.

— **Hivatalos vizsgálat.** Dr. *Tarnay Gyula* alispán most kezdette meg a járási szolgabírói hivatalok vizsgálatát. Tegnapelőtt az *edelenyi*, ma pedig a *sajó-szentpéteri* szolgabírói hivatalok ügykezeléseit vizsgálta meg s mindent a legnagyobb rendben talált.

— **A miskolczi színház részvénytársaság** igazgató-választmánya tegnap délután dr. *Tarnay Gyula* alispán elnöklelte alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a városi képviselőtestülethez a részvénytársaság memorandumot intéz az iránt, hogy a szintársulatnak évente nyújtandó subventiót az eddigi 2400 koronáról 4000 koronára emelje s hogy a színház fűtési és világítási költségeit is fedezze.

— **Értekezlet.** A miskolczi iparvédő-egyesület szervezése tárgyában az erre kiküldött bizottság holnap délután 3 órakor *Mikuleczky István* elnöklelte alatt ülést tart, melyen az alapszabály-tervezetet fogják megállapítani s egyuttal megállapodnak az elnökség sze-

mélyében is. *A nagygyűlés jövő vasárnap lesz.*

— **Esküvő.** *Rusnyák* Henrik, a Blum és Társa fővárosi czég főkönyvelője f. hó 18-án tartja egybekelési ünnepélyét *Spiró* Herminke kisasszonnyal. *Schwarz* Herman fiatal kereskedő holnap délután esküszik örök hűséget *Groszmann* Berta kisasszonynak, *Groszmann* Sámuel kedves leányának.

— **Halálozás.** Özv. *Politzer* Sámuelné, szül. *Pinkuss* Róza urnő, városunk széles körben ismert matronája f. hó 7-én áldásos életének 84-ik évében jobblétre szenderült. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunytban *Löwy* Nándorné urnő forrón szeretett édes anyját gyászolja.

— **Az ózdi járásbíró** felállítását már Borsodmegye törvényhatósága is pártolólággal terjesztette fel a belügyminiszterhez. Most küldöttség is készül Budapestre, hogy a felállítandó járásbíró ügyét előmozdítsa a miniszternél. A küldöttség tagjai dr. *Tarnay Gyula* alispán vezetése mellett lesznek: *Zsóry György* az ózdi járás főszolgabírója, az ózdi vasgyár gondnoka és a járás több törvényhatósági bizottsági tagja.

— **Halálozás.** Özv. *Latkóczy* Gusztávné Sága Róza urnőt tegnap temették el Tapolcsány községben, a vidék intelligenciájának részvéte mellett. Az elhunyt néhai *Latkóczy* Gusztáv 1848-as honvéd-százados özvegye volt s benne *Latkóczy* Kálmán tapolcsányi földbirtokos édes anyját gyászolja.

— **A Borsodi-Bükk-Egylet** november 11-én, vasárnap kettős kirándulást rendez. Utirány: Diósgyőr, Taj, Lillafüred, Bagoly-, Alsóbagoly-, Nagysomhegy, Sűrűbércz, Nagykömzsa, Tapolca, Miskolcz. Az út hossza 33 km. Élelmet ki-ki magával hoz. Indulás reggel pont 7 órakor az Erzsébet-térről. Vezető: *Kühne* Andor. Délutáni csatlakozás: Indulás az Erzsébet-térről d. u. pont 2 óra kor Tapolczára és vissza. Vezető: *Kühne* Adolf. Miskolcz, 1900. november 6-án. *Petró* József ü. v. alelnök, *Kühne* Adolf titkár.

— **Véres leszámolás.** Egy kis parasztdráma játszódott le tegnap, melynek színhelye a korcsma, hőse pedig *Barna* József csordás volt. *Varga* Mátyás könnyűvérű ember lévén, egy szép napon ráunt feleségére s a faképnél hagyta. Elment a korcsmárosnéhoz, ki az özvegye mellett nagy gyönyörűséggel élvezte a szabad szerelem örömeit. Az özvegynek amellet, hogy lánoló volt a szerelme, pénze is volt, a mi sokkal vonzóbb erővel hatott *Varga* Mátyásra, mint a forró szerelem. Oda szegődött az özvegy mellé s vele élte világát, közbe-közbe azonban ellátogatott elhagyott hitestársához is, a régi, kedves emlékek fölújítására. Fülébe kerülén ez a csapodárság az özvegy fivérének, kérdőre vonta *Varga* Mátyást, hogy mi dolog ez? Szóbeszéd közt annyira felhevült korcsmárosné fivére, hogy a parasztnő Don Zsuánt alaposan föbe kólintotta. *Varga* Mátyás mihamar kiveverte az ütlegeket s tovább kaczerkodott a „bánatos özvegygyel“, a ki időközben barátságot talált kötni *Barna* Józseffel, a nyalka csordással. A komplikált szerelem annyira elfajult már, hogy véres leszámolás nélkül nem volt mód a megoldásra. A csordás dühös volt, hogy *Varga* Mátyás vissza-visszatért elhagyott feleségéhez s a férje féltékenykedvén, kileste a légyottokat, melyeken a csél csap atyafi elhagyott hitvestársával enyelegni szokott. Nagy elhatározásra szánta el magát: leszámol ezzel az emberrel. Vagy ez, vagy ő, de egyiknek pusztulnia kell. A korcsmaiban találkoztak,

összetűztek, a minek az lett a vége, hogy *Varga* Mátyás *Barna* Józsefet élesre fent késével szíven szurta.

— **Drágább a papír.** A kereskedelmi miniszter rendeleteket bocsájt ki a magyar papiripar fellendítése érdekében, a papirgyárosok úgy Ausztriában, mint Magyarországon kartell kötöttek s a fogyasztók vérlázító *kiszípolyozásával* igyekeznek biztosítani meggazdagodásukat. Az ország rá van utalva a külföld papirgyártására, mert a kevés számú magyar gyárak a fogyasztás elenyésző csekély mértékét képesek csak kielégíteni s állandó a fennakadás részükről az üzletvilággal szemben. Az osztrák kartellbe létérdekük félelmében (no meg a busás haszón reményében) a magyar gyárak is beállottak s ez az a *kartell* rövid félév alatt immár *harmadszor emeli fel a papír árát*. Ez az emelés mostanig *35 százalékat* teszi ki a régi áraknak. Képzeltető az a romboló hatás, amit ez a kartell-zsarolás azon vállalatoknál elődéz, amelyek papírral dolgoznak s esetleg hosszabb tartalmu és nagyobb kontingensű szerződés hatálya alatt állanak. De általában a kartell minden ily vállalatnál a legkellemetlenebb zavart idézi elő. A közönség, mely megszokta a lelimitált versenyárakat, teljességgel idegenkedik és tiltakozik a felemelt árak ellen, jóllehet a nyomdák például nem is merik azt a teljes kárt a megrendelőkre áthárítani, amit ez a 35 százalékos „anyagáremelkedés“ képvisel. Elégedetlen a nagyközönség, mely a mai rossz viszonyok között nem hajlandó üzemi költségeit e jelentékeny rovaton is emelni, elégedetlenek a nyomdavállalatok, melyek veszteségre kénytelenek dolgozni, hogy üzletfeleiket a mennyire lehet megtartsák elégedetlen mindenki, csak a papirgyárosok elégedettek, míg az ilyen szabadalmazott rablás ellenében nem akad orvoság.

— **Köszönetnyilvánítás.** A borsod-miskolczi közművelődési és muzeum egyesület muzeumbizottsága hálás köszönetet mond az újabbban beérkezett ajándékokért u. m.: 1. Idb. Nagy Péterné Kiss Julianna urnőtől 4 drb. ezüst régi pénz (1763, 1766, 1778, 1801. évekből). 2. Nagy László m. kir. honvéd-százados, Ludovika akadémiai tanár ur 3 munkája, idb. Nagy Péter ur utján (terep-tan, Terepábrázolástan, Térképolvasás.) 3. Gánóczy József nyug. m. kir. számtanácsos urtól: a) kisóczy Gánóczy Ferencz nemesi felkelési kardja, metszett ábrázolatokkal és felirásokkal, — b) 8 drb. különböző pénz és érem, — c) 1845-ben Kossuth Lajos által kiállított védegyeleti meghívó, — d) Regélő Pesti Divatlap 1843. évi I. negyedi 1—27. sz. egybekötve — e) Életképek (Frankenburg Adolf (1844., 1846., 1847. évi folyamai 3 kötetben, 4. Leszih Dezső urtól egy kőbalta (találtatott a Muhi pusztán), egy vas-sarkantyú részlet (találtatott a Muhi pusztán), egy római részpenz (II. Claudius), 8 drb. különböző érem. 5. Molnár József főgymn. tanár, muzeumőr urtól egy jégmadár. Miskolczon, 1900. évi november hó 2-án. *Petró* József, muzeumbizottsági elnök.

— **A Sajó hullámai között.** A girincsi jegyző feleségestől együtt át akart menni a Sajón átjáró járművön. Kocsijukkal együtt behajtottak a hidasba, s a mikor a víz közepére értek, mivel a kocsi kerekeinél a révész elfelejtette a kereszttrudat alkalmazni, a lovaktól lassanként hátra tolt kocsi hátsó 2 kereke lecsuszott a nyílt Sajóba. A kocsin ülők rémületükben még fokozták az anélkül is félenk lovakat hangos kiabálásaikkal, s a kocsi erre egészen a vízbe csuszott. A hullámok majdnem összecaptak a kocsi felett, olyan mély volt a víz. A révész s a parton dolgozó emberek azonnal a mentéshez fogtak. Egy csónakkal kimentették a jegyzőt, feleségét s a kocsist. De már a lovakat minden erő megfeszítésük daczára sem tudták kimenteni, lesodorta őket a sebes ár kocsival együtt s a lovak vízbe fultak. Csécs alatt fogták ki.

— **Közgyűlés.** A magyarországi rokkant munkások egyesületének miskolci fiókintézete a napokban Toma Nándor elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen az egyesületi tagok igen nagy számmal jelentek meg. A közgyűlést előzőleg Pfliegler J. Ferencz, az egyesület védnöke tartott tartalmas tömör beszédet, melyben az összetartásra, lankadatlan buzgalomra serkentette az egyleti tagokat. Az évi jelentés szerint az országos egyesületnek 47,000 tagja van s 384.000 kor. alaptőkével bír; a miskolci fiók-intézet, mely öt év óta áll fenn, 10,000 korona alaptőkével rendelkezik.

— **Gyllkosság.** Kondó községben ifj. Főcsik József és Tóth Pál fiatal legények egy leányt szerettek s e miatt egymással állandó ellenséges viszonyban voltak; tegnap este 8 óra tájban találkoztak közös ideáljuknál, Tóssér István jómódu gazda Zsuzsó leányánál, hol heves szóváltás támadt köztük, majd a szóváltás után Tóth Főcsikot több ízben felpofozta, ki e miatt annyira haragra lobbant, hogy elfutott a közelben lakó mezőörhöz, annak fegyverét azon ürügy alatt, hogy veszett kutyát akar löni, elkérte. Tóth Pált az uton utólrta, vele újra czivakodni kezdett, majd czivakodás közben a kezében levő fegyverrel hátba lőtte, ki a lövés következtében azonnal meghalt. Tóth Pált mai napon bonczoltatta fel dr. Rásó Gyula kir. járásbíró, dr. Rosenfeld és dr. Orbán orvosokkal; a dráma másik hőst ifj. Főcsik Józsefet pedig letartóztatva a kir. ügyészséghez kísértette.

— **Mulatság.** A mező csáthi iparos ifjúság 1900. évi november hó 18-án a csizmadia-szin termében a ref. templom javára jótekonyczélú tánczvigalmat rendez. Belépti díj tétszés szerint. Kezdeté 7 órakor.

— **Tűz.** Síke István pásztói parasztgazda háza tegnapelőtt kigyuladt. A tűz gyorsan elharapódzott és csakhamar három ház a lángok martalékává lett. A kár igen nagy, a mennyiben az összes termés megégett.

— **Halálos birkozás.** Erdélyi Lajos szikszói legény jókedvében birokra kelt unokaöcscsével ifj. Erdélyi Lajossal. A kissé berugott legényt a jóval fiatalabb öcsese rövid dulakodás után a földre teperte. A legyőzött Erdélyi Lajos rimánkodott öcscsének, hogy ne szorítsa tovább.

— Elhiszem Lajos, hogy erős legény vagy, de bocsás el már.

— Ném lehet bátyám, a birkozásnak még nincs vége.

És ezzel ifju Erdélyi Lajos bátyjának a gyomrára térdelt és gyömöszölni kezdte. Erdélyi Lajos a hatalmas szoritástól elájult. Unokaöcsese ekkor elengedte, a szerencsétlen legény azonban többé nem nyerte vissza eszméletét s néhány óra múlva meghalt. A szerencsétlenség Szikszón nagy részvétet keltett.

— **A hólapda letiltása.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter az ország összes iparhatóságaihoz körrendeletet intézett, melyben felhívja azokat, hogy az ugynevezett hólapda (lavina) üzletet a legerélyesebben tiltsák el és irtsák ki. A hólapda, másként lavina, vagy serpentin-rendszer utóbbi időkben — különösen a vidéken — nagyon elharapódzott és nagyarányu szédelgésekre vezetett. A vevőfogás ugyan törvénnyel tiltva van nálunk, de ez a mód gonoszul megkerülte a törvényt. Mert az, hogy valakinek egy koronáért aranyórát és lánczot, avagy kelengyét ígérnek, ha bizonyossámu hasonló gyűjtőszelvényeken tudat barátjai közt, furfangos vevőfogdosás. Egyszerűen nem bérért dolgozó alkalmazott huzza kabátjánál fogva az utczai járó-kelöket a kereske-

désbe, hanem a csábító olesóság ígérétevé léprecsalt szelvényárúsító. Gyűjtőlapjait a barátság örve alatt terjeszti, s így még veszedelmesebb. A hólapda elindul és folyton több hó tapad rája: magával sodor mindent, a mi utjába téved, úgy lesz belőle lavina lassankint. Az első ember egy korona adót fizet az üzlet rezezőjének; tudat azonban hat szelvényen, tudat hat más embernek; azok ujra megint egyenként hatnak-hatnak és így tovább, tovább hordja száz meg száz ember a maga koronáját a pénzlavínához a kereskedő kasszájába. De furfangos kiszámítás folytán soha annyi szelvény el nem helyeződik, hogy csak egyetlenegy arany órát és lánczot, vagy kelengyét kellene az áru-raktárból kiadni. Ennek a szédelgésnek ideje már végét szakítani.

— **Felülfizetés.** A miskolci dal- és önképzőkör rendes őszi dalestélyén felülfizettek:

Erbert Gyula 10 korona. Friedman Miksa 8 korona 40 fillért, Berecz József 3.40. Dr. Egri Miksa, Szalczberger Zs. mérnök, Lövy Vilmos mérnök, Spiegel Jakab, Géczy Gyula 2.40—2.40. Krón Ignác főmérnök, Hradil Venczel 2—2. Balog A. mérnök 1.40. Rozenpech Antalné 1.20. Földy Béláné, Büdy János, Kovács N., Zsáry Sámuelné, Bálint János 1—1 kor. Karabinszky L. 1.50 fillér. Debreczenyi Sándor, Oszvald Jenő, Hradil Rezső, Halkovits N., Masek Sándor, Gyurkovits Béla, Hanácsék Gusztáv, Hlath Károlyné, Molnár N., Hübschmann R., Pollák építőm. Bodnár Géza, Filó 40—40 fillér. Kiss Márton 80 fillér, Grenyó József 10 fillér, mely felülfizetésekért hálás köszönetét fejezi ki *ki a dal-kör választmányá.*

— **A kisgyőri vaddisznó.** Krupa József kisgyőri kanász künn legeltette nyáját a falu határában. Észre sem vette, hogy kondájának egy tagja annyira elcsatangolt tőle, hogy Hlavács Mátyás és Galló Mátyás tagjába jutott, kik ökreiket örítették. A két atyafi megpillantván a turkáló disznót, a legnagyobb nyugalommal lefűlelték, megölték, mire Krupa odaért, már föl is osztották egymás közt. A kanász a járásbíróshoz vivén az ügyét, a két jómódar azzal védekezett, hogy vaddisznónak vélte a jámbor sertést. A bíróság azonban nem lévén hajlandó hitelt adni állításuknak, 2—2 havi fogházzal honorálta a vállalkozó szellemű atyafiak tréfáját.

— **Arvvezési hirdetés.** Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70-ik §-a értelmében elárúsítandó kézbesíthetetlen és fölös áruk nyilvános elárvezése a Miskolcz Gömőri pályaudvar állomásunkon levő teheráru raktárban 1900. évi november hó 15 én tartatik meg, mely arvvezésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Az állomásfőnök.

— **Az utcza népe.** Nagy városokban, mint Budapest, az „utcza népe” elnevezés alatt egy sor reg kétes egzisztentiája és minden foglalkozás nélküli egyéneket szoktak érteni. Nálunk azonban ez elnevezést — úgy látszik — a rendőrség sortéseknél, ludaknak, kecskéknél és egyéb szárnyas és szárnyatlan állatoknak engedélyezi. — Ugy kell lenni hogy engedélyezi, mert másként honnan az ördög-ből volna az a sok apró és lábas jószág az utcza-kon, a melyekkel előre-hátra találkozik az ember. Különösen a felvégben falka-számra legelésznek az utcza-n a sertések. Pedig erre is van valami tiltó rendelet, a melyet néha-néha betekintés végett kihúznak a lomtárból, s aztán mikor egy pár szegény asszonyt megbüntettek, szépen visszateszik, hogy esztendeig is ott lépje a por. Tessék kapitány ur, azt a rendeletet állandóan az asztalon tartani, a rendőröknek pedig meghagyni, hogy irtalom nélkül jelentenek fel mindenkit, a kinek a jószágát az utcza-n találják. Mert ezek a kóbor jószágok nem csak az utcza-t rondítják el, hanem sokszor nagyban előidézői a logkülönfélébb jószág-betegségeknek és a járvány valóságos postái.

— **A Szénásy, Hoffman és Tsa cég,** Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz. a., ez évi november 15-től december 31-ig nagy alkalmi eladást rendez selyemkelmék, bársonyok, angol mosóselymek, lyoni foulardok, japónais és kínai selymekből s kéri a közönséget hogy e karácsonyi kiállítást becses látogatásával megtisztelni sziveskedjék.

— **Orvtámadás.** Ducsa János napszámos embert, amidőn a munkából hazafelé ment, az uton két ismeretlen egyén megtámadta. Ducsa János teljes erejéből igyekezett magát védenie s támadói közül az egyiket a földre teperte; eközben azonban a másik kést rántott s azzal életveszélyesen megsértette Ducsa J. kit azután a mentők a kórházba szállították.

— **A kitartás.** Az életben már sok, nagyon sok kísérlet eredményre vezetett, ha kellő kitartás támogatja a kísérletezőt. A mindennapi életben a legtöbb vállalkozás többnyire azért nem sikerül, mert ha nem mutatkozik azonnal eredmény, a vállalkozóknak még akkor is kifogy a türelmük, ha azt látják, hogy csak a jövőben lesz meg a biztos siker. Így vagyunk az osztálysorsjátékkal is. Sok, nagyon sok a nyeremények száma; esakhogy mindenki egyszerre nem nyerhet főnyereményt, azonban, ha a kitartásra is sulyt helyezünk, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Bátran állíthatjuk, hogy a mi magyar osztálysorsjátékunk az egész világon a legjobbak közé tartozik. A huzások már november hó 15. és 16-án kezdődnek és a sorsjegyek árai a következők: 1/8 sorsjegy 75 kr., 1/4 sorsjegy 1 frt 50 kr., 1/2 sorsjegy 3 frt, 1/1 sorsjegy 6 frt. A sorsjegyvásárló közönségnek ajánlatos, hogy sorsjegyeit megbízható helyen vásárolja. A Török A. és Tsa bankháza Budapest, Váci-körút 4/a mindama előnyöket biztosítja vevőinek, melyeket egy szolid, reális és megbízható cégtől elvárhatunk és így bátran és bizalommal vásárolja e különben is szerencséséről ismert cégnél sorsjegyeit.

x **Csak 4 koronáért** 200,000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyeresi esélyeket nyujtanak az ő Felsege által engedélyezett *új államsorsjáték sorsjegyei*, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezeség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a *Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál* (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyuttal az *ország legnagyobb osztálysorsjegy elárúsító* helye, mely a sorjegyvevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

Kiadó bolt. Városháztér 5. szám alatt, egy szép portálos bolt *olcsón azonnal kiadó.*

x Legtisztább friss **csukamájolaj**, egy eredeti üveg fehér **60 kr.**, sárga **50 kr.** Tea rum, cognac, likör, borovicska, szilvórium, spiritus, likör- és rumessencia legjobb minőségben **Szabó Béla** gyógyáru- és ilatszer-üzletében **Miskolczon.**

x **A legizletesebb asztali víz**, a „Kristály” Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

BUDAPEST SZÁLLÓ
njonan épült
Földszinti Étterme
tánczmulatságokra,
lakodalmakra,
estélyekre, gyűlésekre
!!
igen alkalmas.

Irodalom.

** „Szemelvények“ czimen Enderszegi Ber'senyi Jolán férj. Bende Andorné eddig megjelent dolgozatai egy részét adja ki, mely társadalmi irányu vegyes cikkeket, kisebb elbeszélést, rövid uti rajzot, szelid humoru választ oly kérdésre, melyet nem lehet komolyan megválaszolni s több kisebb dolgozatot tartalmaz és komoly értekezést is stb; oly dolgok melyek a csöndes, magános órákat mulattatva és hasznosan is betölteni segítenek és ki-ki talál benne valamit, a mi érdeklődését lekötheti. A könyv terjedelme 15 ivnyi lesz, s karácsonra, de legkésőbb ujévig okvetlen az előfizetők kezéhez jut. Előfizetési ára füzve két korona, kötve négy korona. A szives gyűjtők minden, tíz példány után egy tiszteletpéldányban részesülnek. Az előfizetési pénzeket egyszerű postautalványon a szerző nevére Miskolcra (Szemere-utca 20. sz. I. em.) folyó év december 10-ig kérem beküldeni.

** „Az állatok világa.“ Brehm hatalmas művéből, amelynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben szintén a majmok rendkívül érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatok közvetlenségével és azzal a mesteri leírással, a mely munkát az egész világon kedvelté tette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilencz kitünő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatu műlap és egy szines nyomatu műmelléklet. Az állatok világa Légrádi testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest Váci körut 78.) jelenik meg s minden könyvkereskedésben megkapható. Egy füzet ára 80 fillér. Tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve készségesen küld.

Színház, művészet.

** A Takácsok. Általános érdeklődés mellett a tisztességes siker minden jelensége közt folyt le a híres német darabnak, a *Takácsok*-nak bemutatója. A darab színi-irodalmi és társadalmi jelentőségének az az előzetes ismertetése, melyet a *Szabadság* ebben a rovatban kötelességszerűleg elvégzett, nagyban elősegítette, hogy a felköltött érdeklődés a megfelelő szemüvegen át nézze a darabot s csalódottan ne hagyja el a színházat. A *Takácsok* Miskolcra ugyan azt a hatást tették, mint mindenütt, a hol előadták a vakmerően naturális darabot. Az emberi nyomorok könyfacsaró képei erősen felrázták a néző lelke mélyét s igaz megindulás nélkül nem nézhette az ember az embert. Az igazságtalanságnak az emberiség egész történelmén áthuzódó piros szalaga ott lengett a fájdalommal nyelű izgatottság élénk színével megfestve a néző előtt, s az általános összevisszaságnak ama zaja, melylyel a darab végződik, tulajdonképen egy östermészertes befejezés képével nehezedett a lelkekre. Érezte mindenki, hogy a költők másképp fejezik be történeteiket; ők igazságot szolgáltatnak, jutalmaznak és büntetnek; de az *Élet*, e nagy színműíró, nem alkalmazkodik a poétákhoz, az *Élet* így fejezi be darabjait, jeleneteit, mint *Hauptman* a *Takácsok*at, kuszán, zavarosan, pőz nélkül. A *Takács* nem való műsordarabnak, csak arra való, hogy műveltsége szomjának oltására egyszer megizlelje a néző. Csóka Sándor igazgatót dicséret illeti, hogy a miskolczi színházközönség e szomjúságának kioltására alkalmat nyújtott, a közönséget pedig azért illeti dicséret, hogy ennek a figyelmességnek megfizette (igaz, hogy csak egyszer) az árát — telt házzal. Gondoltak és beszéltek arról az ellenőrizhetlen hatásról, melyet a darab szocialis

levegője és paprikás tanai a munkásosztályra gyakorolnak esetleg; nos, e tekintetben az az eredmény, hogy az előadás munkás-nézői e darab jeleneteiből láthatták, mi az a nyomor s milyen állapot az övéké e nyomorhoz s e nyomornak kétségbeesés szülte jelszavaihoz képest. Végül az előadásról szólva, tisztelettel és elismeréssel hajlunk meg szintársulatunk ambíciója és lelkiismeretes munkája előtt s az igaz meghatottság egy nemével emeljük ki közülök is a kar és egészségemélyzet perfekt munkáját. Ez a munka, annak kimutatott eredményeiben oly intelligentiáról és hivatásszeretetről beszél, melyre a miskolczi szintársulat büszke lehet. Nem tuduk sorra a kardaiosok nevét, de tekintsek magukat sorra *dicsérettel* és *elismeréssel* felemlíteteknek. Mondanuk sem kell, hogy az elsőrendű színészek tehetségük és ambíciójuk javas-javát vitték tűzbe a siker érdekében s egyenlően osztozkodtak a megérdemelt siker palmaágán.

Adófizetés iránti felhívás.

Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. és 40-ik §-ai értelmében az egyenes adók mindenkor az évnegyed közepéig fizetendők. Felhívunk tehát mindazon adófizetők, kik e f. év IV-ik negyedére esedékes állami, községi és utadói tartozásaikat ez ideig le nem rótták, hogy ebbeli kötelezettségöknek 8 nap alatt annnyival inkább igyekezzenek eleget tenni, mivel ellenesetben a fent idézett t.-cz. 55. és 56. ik §-ai alapján, ellenök a *zálogolási eljárás fog alkalmaztatni*.

Miskolcz, 1900. november hó 7-én,

Miskolcz város adópenzt. hivatala.

Nyílt-tér.*

Az „Uj Idő“ november 4-én megjelent 2. számában nagys. Hidvéghy Benő ur alá írásával ellátott „*Válassz a Szövetkezés című cikkre*“ közleményben hosszú lére bocsátott kifakadásokra reflektálni nem szándékom, azt azonban ki kell jelentenem a nyilvánosság előtt is, hogy az igazgatóság jutalékát horribilisnek tartom és azt kifogásolom én és számtalan tag rajtam kívül.

Nem osztralék a 40 kor. 91 fill. akkor, a midőn a betevő a saját megkuporgatott pénze után késedelmi kamatok fejében fillérenként ha nem is az osztaléknak egészen megfelelő összeget, de 50—75% át befizeti.

Ez nem önszegélyezés? Mi tehát az, és miben összpontosul ennek intenciója?

Ezt megbírálni a betevőkre bízom.

Fogadja mélyen tisztelt szerkesztő ur nagyrabecsülésem kifejezését, a melylyel vagyok kiváló tisztelettel

Egy szövetkezeti tag.

*) Az e rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget. Szerk.

Egy S Ióerejű, R. Garrett Fiai-féle eredeti angol

gőzcséplőkészlet

mely 2 idényen át volt használatban és a legjobb karban van, f. hó 15-ikén Lád-Bessenyőn a Kornuth Frigyes-féle tanyán árverés útján el fog adatni.

Kiadó.

Széchenyi-u. 86. sz. a.

1 üzlethelyiség

azonnal kiadó.

27801 szám.
II.

Magyar kir. államvasutak
Üzletvezetőség Miskolcz.

*)Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a *hatvan—füzes-abonyi vonal* blockirozása kapcsán ezen vonalrészben létesítendő következő *magas építményi munkákra*:

1. Öt új szabványu egyszerű órházra, szolgálati helyiséggel.

Ezen órházak mindenikénél építendő egy-egy órházi melléképület, tehén istállóval, egy-egy szabványos órházi kut és egy-egy órházi sütő kemeuce.

2. Huszonegy szabványos blockbódéra.

3. Két régi órháznak szolgálati helyiséggel leendő kibővítésére.

4. Kál-Kápolnán egy új szabványu központi váltó-állító bódéra.

A tervek, az ajánlati költségszámítás céljaira a teljesítendő munkák részletes összeállítása, a szerződésitervezet, ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a m. kir. államvasutakra érvényes általános és részletes feltét-füzetek, mint szintén az „Épületek leírása“ *Miskolczon a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában (Szemere-utca 29 sz. I. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.*

Az ajánlatokat *legkésőbb 1900. évi november hó 15-én déli 12 óráig* kell benyújtani az alólirott *üzletvezetőség általános osztályánál*. Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a hatvan—füzes-abonyi vonal blockirozásával kapcsolatosan létesítendő magas építményi munkákra“.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, — *vagyis 1900. évi november hó 14-én déli 12 óráig 2000 korona*, — azaz *kettő ezer korona bánatpénzt* kell a m. k. államvasutak miskolczi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas érték-papírokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak; de névértéken felül nem vétetnek számításba.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térli bevénnyel adandók fel. Miskolcz, 1900. november hó 3-án.

Az üzletvezetőség.

*) Utánnomás nem díjaztatik.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és Társa

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában
Budapest, IV. ker. Bécsi-utca 4. sz. a.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra, u. m.:

Liberty merveilleux, tiszta selyem, több mint 150 színárnyalat, mét. 78 kr. Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, méterje . 95 kr. és feljebb
 Mosóbarsonyok, méterje 75 kr. és feljebb Taffetas, csikos és koczkás, garant. tiszta selyem, mét. 98 kr.
 Lyoni foulard japon és kínai selyem, méterje 58 kr. és feljebb Fekete mintásott selyem, garant. tiszta selyem, mét. 85 kr. és feljebb
 Szives figyelmébe ajánljuk maradék osztályunkat, hol blouzek, egész toilletek és juponokra alkalmas maradékok rendkívüli
 olcsó áron kaphatók. — A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Czégünknel a tulbecslés ki
 van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Orvosi tekintélyek által kibróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen
 Hatása meglepő, amennyiben gyakran még a legidültebb köszvény- és csúz-fájdalmakat is már néhányzori bedörzsolésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.
 Postán utánvétellel vagy a pénz elezetes beküldése után küldi a készítő:

WIDLER GYULA

gyógyszerész, S. A. Ujhely.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12 és az Egger-fele „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körut 17.
 Miskolczon: Balog József, Barnich Gyula, Kellner Sándor, Szabó Béla és Rácz Jenő gyógyszerárakban. 2—10

Számlán elismerő és köszönő levél. — Barmilatos gyógyszeráraknak.

Az 1896. évi cetrói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon dísz- oklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

9370 sz.
1900. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a Miskolczi Takarékegylet végrehajthatónak Fekete Szabó János végrehajtást szenvedett elleni 688 K. követelés és járuléka iránti ügyében az árverést a miskolczi kir. törvényszék területén levő:

I. a miskolczi 7365. sz. tjbén a † 1 r. 2545/a. hrsz. a. foglalt 45. számú a Salétrom-utczában levő házra 1500 K.

II. u. e. tjbén a † 1. r. a. foglalt legelő illetőségre 70 K.

III. a miskolczi 7366. sz. tjbén a † 1. r. 6305 hrsz. a. foglalt Fekete Szabó János és Vincze Sándor nevének jegyzett szántóra, a vhajtási tv. 156. §. alkalmazásával 210 K. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 17-ik napjának d. e. 9 órájkor ezen kir. törvényszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak ingatlan becsárának 10% át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. október hó 6-án.
 A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hudák,
törvényszéki bíró.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYARTMANY!

Versenyez a külföld elsörendü készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMÜGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Lövy József fia Stamberger B. Kardos József
 Ferenczi B. Verő és Társa Gedeon Adrás
 uraknál kapható

Butorraktár Széchenyi-utca 42., az udvarban. Szántó Mór és Társa üzlete mellett.

Jó és olcsó saját készítményü asztalos és kárpitos butorok mindig készen kaphatók.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelő, szakképzett erő vezetésével

kárpitos és diszitó műhelylyel

bővíttem ki.
 Elvállalok szalon garniturák, divánok, zsölyék, ruganyos lószőr- és afrikamatraczok, diszitési munkálatok elkészítését.
 Raktáron tartok nagy választékban saját gyártmányu **háló-, ebédlő- és konyha berendezéseket, ebédlő-divánokat, ottomán és egyszerű divánokat.** — Átalakítok és áthuzok régi butorokat. — Megrendeléseket rajz után asztalos és kárpitos munkákra elvállalok és a legjutányosabban jótállás melletti felelőséggel készíttetem.
 A midőn a n. é. közönségnek eddig belém helyezett bizalmaért köszönetemet fejezem ki, kérem abban továbbra megtartani s új vállalatomra is kiterjeszteni.

Kiváló tisztelettel

3...12 **REINER DÁVID,** asztalos és kárpitos.

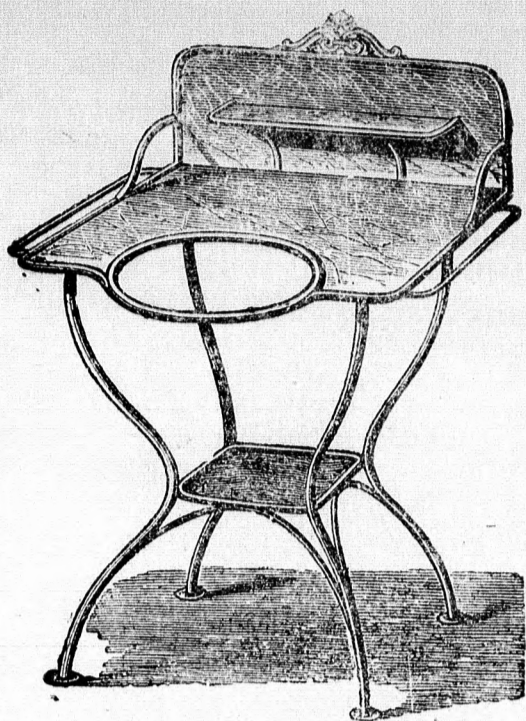
Kivonat az árjegyzékből:

Matt sifon	20 frttól
Matt ágy	18 frttól
Mosdó márvány- és tükörrel	30 frttól
Fényezett sifon	15 frttól
Fényezett ágy	9 frttól
feljebb stb. stb.	

Kárpitos és asztalos **BUTOROK** részletfizetésre is kaphatók.

Butorraktár Széchenyi-utca 42. sz. az udvarban. Szántó Mór és Társa üzlete mellett.

Pártoljuk a honi ipart!!!

Magyar gyártmány!!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Miskolczon, Hunyady-utca 57. sz. a.**

vas-, fémbutor, sodrony-ágybetét, sodronyfonat kert és sírkerítésgyárat

rendeztünk be.

Tömör vasból készítünk összezsukható ágyakat matraczezal és ruganyos betéttel; húzott vasból (vasbádognál) **gyermek-ágyakat, mosdókat, továbbá sodrony-ágybetéteket, sodronyfonatból lábtörlőket, egyszerű és diszes kocsi üléseket, kert-, virágágy- és sírkerítéseket, ablakfonatokat stb.**

A t. **gazdálkodó közönség** figyelmét különösen felhívjuk ló-, szarvasmarha, juh- és baromfiak elzárására igen czélszerű **sodrony-kerítéseinkre**, melyeket **olcsó áron** bocsátunk rendelkezésre.

Képes árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgálunk. **Vidéki megrendelések** gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Régi, rosz karban levő vasbutorok átalakítását és javítását elvállaljuk.

Miután gyártmányaink **hazai anyagból magyar munkások** által készítettnek s úgy kiállítás, mint jutányos ár tekintetében a külföldi gyártmányokkal kiállják a versenyt, kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Földy Antal és Társa.

Eladó

a Ruzsinfark dülőben egy 1800 □-öles, Kis Gyula örökösei tulajdonát képező

parlagszöllő.

Értekezhetni **TÓTH DANIEL** ev. ref. esperesnél.

Árverési hirdetmény.

Krausz József magánzálog-intézete részéről közhírré tételik, hogy e folyó hó 12-én délután 2 órakor és következő napokon az intézetben elzalogosított és már elévült zálogtárgyak fognak elárvereztetni. Ennélfogva a zálogtárgyak tulajdonosai tisztelettel figyelmeztetnek, hogy tárgyaikat **a fenti határnapig kiváltsák**, mert ellenkező esetben el fognak adatni. Egyszersmind figyelmeztetnek az illetők, hogy az árverés napján sem hosszabítás, sem kiváltás nem eszközöltetik

Ti ztelettel

Krausz József
zálogintézet tulajdonos,

Kapható Miskolczon minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

Képviselő Miskolcz és környéke részére

Kovács Herman.

9566. sz.
1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Miskolczi Takarékegylet végrehajthatónak Szalay Mihály és neje végrehajtást szenvedett elleni 860 kor. követelés s járuléka iránti ügyében az árverést a miskolczi kir. területén levő:

I. a s.-kazinczi 98. sz. tkben a. + 2. r. 378. hr. alatt foglalt kertre 48 kor;

II. a s.-kazinczi 549. sz. tkben a. + 2. r. 412/a. hrsz. alatt foglalt tagbirtokból Szalay Mihály és neje 1/1112 rész jutalékára 23 kor;

III. Ugyanezen tkben a. + 1. r. 315. hrsz. alatt Belpóllékra a vh. törv. 156. §-a alkalmazásával 382 k;

IV. a s.-kazinczi 552. sz. tkben a. + 1. r., 946. hrsz. alatt foglalt erdőre a vh. törv. 156. §-a alkalmazásával 590 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 8-ik napjának délelőtt 9 órájkor S.-Kazincz községhezánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. október hó 6 án.

A kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

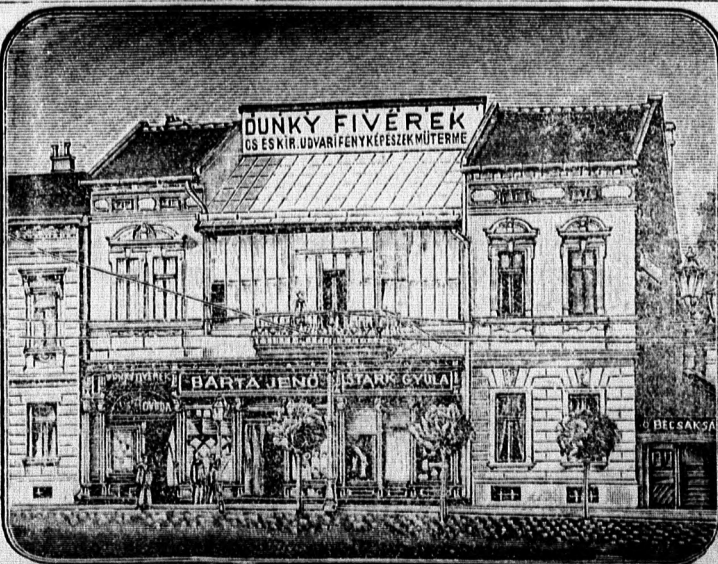
Sebe Alajos,
kir. tvszéki bíró.

Kitüntetve: **londoni, párisi, bécsi, budapesti** és más kiállításokon aranyérmekkel és érdemkeresztekkel

Dunky Fivérek
cs. és királyi
udvari fényképészek
Miskolcz, Városháztér 5.

Felső-magyarország legmodernebb fényképészeti műterme.

Kolozsvári műtermünk Erdély legnagyobb és legtekintélyesebb műterme.

Egészen ujonan emelt épület kiz. fényképészeti czélokra.

FELVÉTELEK

rosz idő esetén is egész napon át eszközöltetnek.

Elvállalnak fényképészeti munkákat a legkisebb alaktól egész életnagyságig.

Nagyításokat

bármely kis képről elvállalunk minden nagyságban, tiszta, élethű kivitelben, elegáns kiállítással. 28*

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR I. SZÁM (BREUER-PALOTA.)

Szenzációs olcsó árak az őszi idényre!

6 pár feyházban kötött férfi harisnya 85 kr.

Jó mosó Barchet,
szép minták méterje 18, 22, 30 kr.

Francia Piké Barchet,
szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.

Francia mosó Flanel,
nagy választékban valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.

Női ruhakelmék.

Duplaszéles Divatkelme
méterje 25, 28, 32 kr.

Duplaszéles angol gyapju kelme
méterje 45 kr.

120 cm. sz. Divatszövetek
méterje 45, 62, 76 kr.

Duplaszéles Brünni női posztók
méterje 45 kr.

120 cm. sz. Brünni gyapju nőiposztó
(Damentuch) ez egy alkalmi vétel méterje 60-90 kr.

Angol kosztüm kelmék
gyönyörű kivitelben mtrje 85, 1.20, 1.40 kr.

120 cm. széles fekete gyapju kelme
méterje 56, 68, 85, 1.10 kr.

Damaszt (kamuka) asztalkészletek nagy választékban.

Vásznak (magyar gyártmány)

1 vég 30 rőfös creas vászon 3.50

1 vég 30 rőfös magyar vászon 4.80

1 vég 30 rőfös lepedő vászon 5.20

1 vég 30 r. tiszta czérna vászon 12.50

Fehér, csikos és mintázott

Grádli ágyneműre 1 vég 30 rőf 8.50

1 vég 30 rőfös finom Kanavász 3.50

1 vég 30 rőfös czérna 4.50

1 vég 30 rőfös chifon 4.80

és feljebb.

Futószőnyegek,
nagyon szép kivitelben 65 cm. szélességben 25, 32, 40, 50 s feljebb.

90 cm. szélesség. 52, 65, 75, 1.00

Brüsszel, Tapasztrii és nyirott szőnyegek

jó minőségben és szép mintákban.

Szobaszőnyeg,
2.80, 6.80, 9-25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök

1 ablakra 1.60, 2.—, 3.—, 3.50

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28,

30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas

3.20, 3.80, 4.00.

Saját készítményű paplanok és matracok.

Női, férfi és gyermek-ruhák

Francia pique, zefir, bafiszt és selyem-ingek nagy választékban.

Fekete és színes patent gyermek harisnyák.

20 krtól feljebb, szintartók.

Férfi vagy női meleg jáger ingek drbja 62

Férfi vagy női meleg jáger nadrág drbja 62

Gyermek Jáger öltönyök és trico ruhácskák nagy választékban.

Ing-blousok, miderek, keztük, női és férfi nyakkendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, applikáció és mindenféle szabó- kellékek legolcsóbb árakban kaphatók.

Legnagyobb választék! * Verseny nélkül! * Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ Breuer-palota.

Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

11*

Üzlet nagyobbitás!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy áruházam

női- és gyermek Confectio

osztályát lényegesen megnagyobbitva, ujonnan berendeztem oly mértékben, hogy a legkényelmesebb igényeknek is megfelelhettek.

Ujdonságok érkeztek Jaquet, Paletot- és gyermek-köpenyekben. Óriási választék Carakul, Sealskin, posztó és Doubl gallérok, karmantyúk, sapkák, collierek és teljes garnitúrák az összes szőrme-fajokban.

Ugyszintén dus választék Blousok, Jouponok, selyem- és csipke Echarpok, francia füzök, Jáger alsó ruhák, fehérnemük, posztó- és gummi czipők, ruhadiszek és minden divat- és rövidáru cikkek. Előzékeny és szolid kiszolgálás. Rendkívül jutányos árak.

A t. vevőközönség további szíves támogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

7-10

Seiner Sándor.

Miskolcz, Széchenyi-u. (Rác-palota).

Magyar gyártmányú esőernyők!

Előbb Zurich-féle sörházépületben

Sörház-u. 11-ik sz. alatti és Kertészsor 2-ik sz. a.

beltelek eladó, esetleg bérbeadó.

Ertekezhetni a „Miskolczi Takarékegyelet” tulajdonosnál, Széchenyi-utca 109. szám.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy **Miskolczon, Városházter 13. szám a.** (Bartányi-féle házban) minden tekintetben modern és teljes kényelemmel berendezett

CZUKRÁSZDÁMAT

f. hó 17-én (szombaton) megnyitom.

Midőn ezen körülményre a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni bátorkodom, tisztelettel megjegyzem, hogy az e téren Budapesten Kugler udvari czukrászdájában több évi, valamint oroszországbani működésem alatt szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy a nagyérdemű közönség magas igényeinek meg fogok felelhetni.

Magamat a mélyen tisztelt közönség jóindulatába ajánlva, vagyok

Kiváló tisztelettel

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

Trillhaas Gyula

czukrász.